Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μείωση των βλαβών που σχετίζονται με το οινόπνευμα στην Ευρώπη

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ εξέδωσε ανακοίνωση, καθορίζοντας μια στρατηγική της ΕΕ για να υποστηρίξει τα κράτη μέλη όσον αφορά στη μείωση των βλαβών που σχετίζονται με το οινόπνευμα. Η ανακοίνωση εξετάζει τις επιπτώσεις που έχει στην υγεία η επιβλαβής και επικίνδυνη κατανάλωση οινοπνεύματος στην Ευρώπη, που υπολογίζεται ότι προκαλεί το θάνατο 195.000 ανθρώπων ετησίως στην ΕΕ. Οι προτεραιότητες που προσδιορίζονται στην ανακοίνωση είναι:

- Η προστασία των νέων και των παιδιών.
- Η μείωση των τραυματισμών και των θανάτων λόγω ατυχημάτων που σχετίζονται με την κατανάλωση οινοπνεύματος.
- Η πρόληψη βλαβών στους ενηλίκους και η μείωση του αρνητικού αντίκτυπου στην οικονομία.
- Η αύξηση της συνειδητοποίησης του αντίκτυπου της επιβλαβούς κατανάλωσης οινοπνεύματος στην υγεία.
- Η παροχή βοήθειας για τη συλλογή αξιόπιστων στατιστικών.

Η Επιτροπή έχει προσδιορίσει τους τομείς στους οποίους η ΕΕ μπορεί να υποστηρίξει τις ενέργειες των κρατών μελών για τη μείωση των βλαβών που σχετίζονται με το οινόπνευμα, όπως η χρηματοδότηση σχεδίων μέσω των προγραμμάτων για τη δημόσια υγεία και την έρευνα, η ανταλλαγή ορθών πρακτικών για θέματα όπως η αποτροπή της κατανάλωσης οινοπνεύματος από ανηλίκους, η διερεύνηση της συνεργασίας για ενημερωτικές εκστρατείες ή η αντιμετώπιση της οδήγησης υπό την επήρεια οινοπνεύματος και άλλες κοινοτικές πρωτοβουλίες. Αναγνωρίζοντας το ρόλο που τα κράτη μέλη διαδραματίζουν στην εκπόνηση πολιτικής στον εν λόγω τομέα, η Επιτροπή δεν προτίθεται να νομοθετήσει σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο Επίτροπος της ΕΕ, αρμόδιος για θέματα Δημόσιας Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή, Μάρκος Κυπριανού, δήλωσε: «Η παρούσα ανακοίνωση έχει ως στόχο να προωθήσει πιο ενεργά τη συζήτηση και τη συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη δημιουργία φόρουμ για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Πιστεύω επίσης ότι η βιομηχανία μπορεί να κάνει περισσότερα για να μειώσει τις βλάβες που σχετίζονται με το οινόπνευμα. Η Επιτροπή δεσμεύεται να στηρίξει αυτή τη διαδικασία με τη διευκόλυνση των επαφών μεταξύ των σχετικών φορέων, την προώθηση της συνεργασίας και τη χρηματοδότηση σχεδίων στον εν λόγω τομέα».

Σημαντικός αντίκτυπος στην υγεία και την οικονομία

Υπολογίζεται ότι 55 εκατομμύρια ενήλικοι καταναλώνουν οινόπνευμα σε επικίνδυνα επίπεδα στην ΕΕ. Η επιβλαβής και επικίνδυνη κατανάλωση οινοπνεύματος είναι η καθαρή αιτία του 7,4% των προβλημάτων υγείας και των πρόωρων θανάτων στην ΕΕ. Η συστηματική αποχή από την εργασία λόγω της επικίνδυνης χρήσης οινοπνεύματος, η κατανάλωση οινοπνεύματος κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας ή η εργασία έπειτα από μέθη έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην απόδοση κατά την εργασία και, κατά συνέπεια, στην ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα. Στην ηλικιακή ομάδα 15-29 ετών, ποσοστό άνω του 10% της γυναικείας θνησιμότητας και περίπου 25% της ανδρικής θνησιμότητας οφείλεται στην επικίνδυνη κατανάλωση οινοπνεύματος. Αυτή είναι επίσης η αιτία για το 16% των περιπτώσεων κακοποίησης και παραμέλησης παιδιών. Η κατανάλωση οινοπνεύματος κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του εγκεφάλου και συνδέεται με τη νοητική υστέρηση. Περίπου ένα στα τέσσερα ατυχήματα μπορεί να αποδοθεί στην κατανάλωση οινοπνεύματος, ενώ στην ΕΕ σκοτώνονται ετησίως περίπου 10.000 άνθρωποι σε τροχαία ατυχήματα που σχετίζονται με την κατανάλωση οινοπνεύματος.

Δράση της Επιτροπής

Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερομένους, η Επιτροπή θα αναπτύξει στρατηγικές που θα στοχεύουν στην αποτροπή της κατανάλωσης οινοπνεύματος από ανηλίκους, με την ανταλλαγή ορθών πρακτικών σε θέματα όπως η πώληση και το σερβίρισμα, η εμπορική προώθηση και η εικόνα της κατανάλωσης οινοπνεύματος που παρουσιάζεται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Μέσω του προγράμματός της για τη δημόσια υγεία, η Επιτροπή θα στηρίξει την παρακολούθηση των συνηθειών των νέων όσον αφορά στην κατανάλωση οινοπνεύματος, δίνοντας ειδικότερα έμφαση στην αυξημένη κατανάλωση οινοπνεύματος από τα κορίτσια και στην ευκαιριακή άμετρη κατανάλωση οινοπνεύματος. Μέσω του ερευνητικού προγράμματος-πλαισίου της ΕΕ, η Επιτροπή θα δρομολογήσει έρευνα σχετικά με τις συνήθειες κατανάλωσης οινοπνεύματος από τους νέους, προκειμένου να αναλυθούν οι τρέχουσες τάσεις και τα κίνητρα για την κατανάλωση οινοπνεύματος.

Συνέχιση και συνοχή με άλλες πολιτικές

Η Επιτροπή θα δημιουργήσει επίσης:

- Ένα «φόρουμ σχετικά με το οινόπνευμα και την υγεία», έως τον Ιούνιο του 2007, με σκοπό τη στήριξη, την παροχή στοιχείων και την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής που παρουσιάζεται στην ανακοίνωση.
- Η Επιτροπή θα βελτιώσει επίσης το συντονισμό μεταξύ των ενεργειών σχετικά με την οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος και την οδική ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που στηρίζονται από το πρόγραμμα για τη δημόσια υγεία και από το πρόγραμμα δράσης για την οδική ασφάλεια. Θα εξεταστεί ειδικότερα το ζήτημα των αρχάριων και των μικρής ηλικίας οδηγών.
- Κύριος στόχος των υπηρεσιών της επιτροπής θα είναι η στήριξη των ενεργειών της ΕΕ και των ενεργειών σε επίπεδο εθνικών κυβερνήσεων/αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για την αποτροπή της ανεύθυνης εμπορικής προώθησης των οινοπνευματωδών ποτών και η εξέταση των στοιχείων σχετικά με τις τάσεις στη διαφήμιση. Άλλος στόχος θα είναι η επίτευξη συμφωνίας με τους ενδιαφερομένους σχετικά με την εφαρμογή κωδίκων εμπορικής επικοινωνίας σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ. ⇨

Πανδημία γρίπης

Η έκθεση αξιολόγησης της άσκησης προσομοίωσης της ΕΕ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ έδωσε στη δημοσιότητα την τελική έκθεση αξιολόγησης της άσκησης «Common Ground» για το ενδεχόμενο πανδημίας γρίπης. Η διήμερη «επιτραπέζια» προσομοίωση πραγματοποιήθηκε στις 23 και 24 Νοεμβρίου 2005 και ο στόχος της ήταν να δοκιμαστεί ο τρόπος συντονισμού των εθνικών σχεδίων ετοιμότητας σε περίπτωση πανδημίας γρίπης, καθώς και να δοκιμαστούν η συνεργασία και η επικοινωνία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών, των οργανισμών της ΕΕ, των διεθνών οργανισμών και της φαρμακοβιομηχανίας.

Η έκθεση αξιολόγησης καταρτίστηκε για λογαριασμό της Επιτροπής από τον Οργανισμό Προστασίας της Υγείας, με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, ο οποίος και διεξήγαγε την άσκηση.

Το συμπέρασμα της έκθεσης ήταν ότι η άσκηση ήταν «επιτυχημένη» και ότι παρουσίασε σημαντικές βελτιώσεις σε σύγκριση με μια παλαιότερη άσκηση, ενώ προσδιορίστηκαν πολλά θέματα που χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση. Η έκθεση περιλαμβάνει δώδεκα συστάσεις και γνώσεις που αποκομίστηκαν από την άσκηση, ιδίως για την επανεξέταση και την ανάπτυξη των συστημάτων επικοινωνίας.

Ο αρμόδιος Επίτροπος της ΕΕ για την Υγεία και την Προστασία του Καταναλωτή Μάρκος Κυπριανού δήλωσε: «Απ' όσο γνωρίζω τουλάχιστον, μια τόσο μεγάλης κλίμακας άσκηση ετοιμότητας για το ενδεχόμενο πανδημίας της γρίπης δεν έχει προηγούμενο. Ο κύριος λόγος για τη διεξαγωγή της άσκησης αυτής είναι να εφαρμόσουμε τα σχέδια στην πράξη, ώστε να διδαχθούμε από την εμπειρία ποιες ενέργειες αποδίδουν και ποιες όχι.

Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει σημαντικές συστάσεις για το μέλλον και προσδιορίζει τομείς των σχεδίων ετοιμότητας για το ενδεχόμενο πανδημίας που παρουσιάζουν ελλείψεις και χρειάζονται βελτίωση. Ήδη έχουν αρχίσει οι εργασίες αποκατάστασης αυτών των αδυναμιών, ενώ θα εξακολουθήσουμε να επεξεργαζόμαστε λεπτομερώς, να βελτιώνουμε και να αναβαθμίζουμε την ετοιμότητά μας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους άλλους εταίρους μας».

Η άσκηση «Common Ground»

Η άσκηση «Common Ground» πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή εκατοντάδων συντελεστών από την Επιτροπή, τους οργανισμούς της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ΕΚΠΕΝ), τα κράτη μέλη, τρίτες χώρες και τη φαρμακοβιομηχανία, που ανταποκρίθηκαν σε μια σειρά πλασματικών περιστατικών έκτακτης ανάγκης, λόγω της εμφάνισης πανδημίας στην Ευρώπη από τη μετάδοση στον άνθρωπο νέου στελέχους του ιού της γρίπης.

Η άσκηση είχε σχεδιαστεί ώστε να καλύπτει περίοδο 26 εβδομάδων. Ο σκοπός της ήταν να δοκιμαστούν η εκτέλεση και η διάδραση των εθνικών σχεδίων και μέτρων (όπως ο περιορισμός των μετακινήσεων, η συνέχεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, οι επικοινωνίες και η διανομή εμβολίων), καθώς και να εξεταστεί ο ρόλος της Επιτροπής. Η άσκηση συμπεριλάμβανε αίθουσες διαχείρισης κρίσεων στα εθνικά υπουργεία και οργανισμούς υγείας που συνδέονταν μεταξύ τους μέσω ασφαλών συστημάτων έγκαιρου συναγερμού και παρακολούθησης.

Κύρια πορίσματα και συστάσεις της έκθεσης

- Έχουν επέλθει σημαντικές βελτιώσεις αναφορικά προς μια παλαιότερη, μικρότερης κλίμακας άσκηση προσομοίωσης, που αντικατοπτρίζουν την προθυμία της Επιτροπής και των κρατών μελών να επιφέρουν βελτιώσεις όπου χρειάζεται.
- Υπήρξαν μερικά προφανή παραδείγματα προσπαθειών συντονισμού της Επιτροπής και του ΕΚΠΕΝ στη διάρκεια της άσκησης, και συγκεκριμένα: η πραγματοποίηση ηχοδιασκέψεων, που βοήθησαν στην αντιμετώπιση άμεσων ζητημάτων, η δημιουργία ενός χρήσιμου δικτυακού τόπου από το ΕΚΠΕΝ και η παροχή από την Επιτροπή εντύπων κοινοποίησης, τα οποία θα χρησιμεύσουν σε περίπτωση πραγματικής κρίσης.
- Το σύστημα έγκαιρου συναγερμού και αντίδρασης (ΣΕΣΑ) είναι ένα σύστημα ιδιαίτερα αποτελεσματικό για το σκοπό που καλείται να υπηρετήσει και χρησιμοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό. Εντούτοις, το σύστημα υπερφορτώθηκε, γιατί χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο διαχείρισης κρίσεων, ενώ έχει αναπτυχθεί μόνο για την κοινοποίηση των περιστατικών και το συντονισμό των μέτρων. Το ΣΕΣΑ πρέπει να επανεξεταστεί και να ενισχυθεί, ενώ πρέπει να αναπτυχθεί ένα σύστημα για τη βελτίωση της συγκέντρωσης πληροφοριών και της επίγνωσης της κατάστασης.
- Πρέπει να ενισχυθεί ο συντονισμός και η διάδοση των μηνυμάτων των μέσων ενημέρωσης σε περίπτωση κρίσης, ενώ πρέπει να ιδρυθεί δίκτυο επαφών των μέσων ενημέρωσης στα εθνικά υπουργεία.
- Στα θέματα κοινού ενδιαφέροντος που πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω περιλαμβάνονται τα αντιιικά φάρμακα, τα εμβόλια, οι περιορισμοί των ταξιδιών, η καραντίνα και το κλείσιμο των συνόρων.

Μέτρα παρακολούθησης και επόμενα βήματα

Μετά την άσκηση «Common Ground» η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή ορισμένες πρωτοβουλίες που ανταποκρίνονται σε αρκετά από τα πορίσματα της έκθεσης. Συγκεκριμένα:

- Η Επιτροπή άρχισε τις εργασίες για να βελτιώσει τα εργαλεία διαχείρισης κρίσεων που διαθέτει, όπως π.χ. οι πλατφόρμες επίγνωσης της κατάστασης για τους υπευθύνους λήψης αποφάσεων, που είναι γνωστές ως ΣΕΕΑΥΑ (σύστημα ενημέρωσης για τις έκτακτες ανάγκες υγείας και τις ασθένειες) και το ισχύον σύστημα έγκαιρου συναγερμού και αντίδρασης.
- Η Επιτροπή έχει συγκροτήσει διυπηρεσιακή μονάδα συντονισμού κρίσεων, η οποία θα τεθεί σε λειτουργία σε περίπτωση κρίσης, όπως π.χ. μια πανδημία.
- Ο Επίτροπος κ. Κυπριανού ασκεί καθήκοντα συνδέσμου μεταξύ των κρατών μελών και της φαρμακοβιομηχανίας για ζητήματα που αφορούν στην παραγωγή, τη διανομή και την προμήθεια φαρμάκων και εμβολίων.
- Μετά τη συνεδρίαση του άτυπου Συμβουλίου Υγείας στη Βιέννη στις 24 Φεβρουαρίου, η Επιτροπή και το ΕΚΠΕΝ άρχισαν να συντονίζουν ένα δίκτυο υπευθύνων τύπου των κρατών μελών, ώστε να εξασφαλίζεται η κοινοποίηση μηνυμάτων με σαφές και ακριβές περιεχόμενο στο κοινό σε ολόκληρη την Ευρώπη. ΙΒ